

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **M. L.**
státní příslušností Ukrajina
zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2018 č.j. OAM-72/LE-LE05-LE05-PS2-2018

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 6. 8. 2018 č.j. OAM-72/LE-LE05-LE05-PS2-2018 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Ing. Jakuba Backy, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou dne 7. 9. 2018 u Městského soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto tak, že zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“), se ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu prodlužuje; ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 21. 8. 2018.

2. Žalobce v žalobě namítal, že o prodlužování zajištění žadatele o mezinárodní ochranu lze *prima facie* rozhodovat pouze v případě, že se vůbec jedná o žadatele o mezinárodní ochranu. Žalobce upozornil, že usnesením Krajského soudu v Plzni č.j. 60 Az 47/2018-42 ze dne 1. 8. 2018 byla zamítnuta jeho žádost o přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o zastavení azylového řízení; v souladu s § 1 písm. b) zákona o azylu [žalobce měl zjevně na mysli § 2 písm. b) zákona o azylu, pozn. Městského soudu v Praze] tedy vydáním tohoto rozhodnutí ze dne 1. 8. 2018, popř. nabytím právní moci tohoto rozhodnutí dne 2. 8. 2018 žalobce ztratil status žadatele o mezinárodní ochranu, a tedy měl být ze zajištění propuštěn. V žádném případě tedy nebylo možné uvažovat o prodloužení jeho zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu. Žalobce dále namítl, že pokud správní orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že nemá informace o tom, zda předmětné usnesení nabylo právní moci, nemůže ho tato jeho nevědomost jakkoliv vyvinut, neboť mu jistě nic nebránilo v tom, aby se na tuto skutečnost dotázal na Krajském soudě v Plzni, jenž předmětné usnesení vydal, přičemž žalovaný ani nedoložil, že by mu snad Krajský soud v Plzni a právní zástupce žalobce (kterému muselo být toto usnesení rovněž doručeno, aby nabylo právní moci) bránili ve zjištění tohoto údaje, což by snad mohl být jediný pochopitelný důvod, proč údajně nedisponoval informací o nabytí právní moci usnesení – ale ani to by nemohlo vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť ani eventuální nespolupráce Krajského soudu v Plzni by nemohla být přičítána k tíži žalobce. Žalobce uzavřel, že jelikož žalovaný rozhodl o prodloužení zajištění žalobce podle § 46a zákona o azylu v době, kdy žalobce nebyl žadatelem o mezinárodní ochranu, dopustil se zjevné nezákonnosti, pro kterou nemůže napadené rozhodnutí obstát. Z těchto důvodů navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost důvodů uvedených žalobcem a současně s nimi vyslovil nesouhlas. Odkázal na správní spis, zejména pak na žalobou napadené rozhodnutí, které dle jeho názoru bylo vydáno zcela v souladu se zákonem. Žalovaný dále zrekapituloval dosavadní řízení o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců a zopakoval svůj závěr, že zajištění žalobce dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu bylo důvodné. Dodal, že současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Doplnil, že prodloužení zajištění žalobce již skončilo, přičemž žalobce byl dne 14. 8. 2018 transferován do Polska. Z uvedených důvodů žalovaný závěrem navrhl zastavení řízení dle § 46a odst. 9 zákona o azylu.
4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 46a odst. 8 větou čtvrtou zákona o azylu, neboť účastníci řízení s tímto postupem výslovně souhlasili a soud neshledal nezbytným nařízení jednání o věci samé.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s.ř.s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
6. Ze správního a soudního spisu bylo zjištěno, že dne 23. 4. 2018 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Rozhodnutím žalovaného ze dne

24. 4. 2018 č.j. OAM-72/LE-LE05-LE05-PS-2018 byl žalobce zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 11. 8. 2018. Žaloba proti tomuto rozhodnutí o zajištění ze dne 24. 4. 2018 byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 6. 2018 č.j. 17 A 68/2018-39; řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku bylo zastaveno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2018 č.j. 9 Azs 304/2018-30.
7. Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 5. 2018 č.j. OAM-72/LE-LE05-P12-2018 bylo zastaveno řízení o žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu pro nepřipustnost žádosti dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu; současně bylo vysloveno, že státem příslušným k posouzení žádosti podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „dublínské nařízení“), je Polská republika. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal žalobu a současně navrhl přiznání odkladného účinku žalobě ve smyslu § 73 odst. 2 s.ř.s. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 8. 2018 č.j. 60 Az 47/2018-42 byl návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut. Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 8. 2018 č.j. 60 Az 47/2018-42 nabylo právní moci dne 2. 8. 2018.
8. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 8. 2018 č.j. OAM-72/LE-LE05-LE05-PS2-2018 bylo rozhodnuto tak, že zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu prodlužuje; ve smyslu § 46a odst. 5 téhož zákona byla doba trvání zajištění stanovena do 21. 8. 2018.
9. Z tvrzení žalobce i žalovaného se rovněž podává, že zajištění žalobce bylo ukončeno, a to předáním žalobce do Polska; není pouze zřejmé, zda k předání žalobce do Polska došlo dne 13. 8. 2018, jak tomu nasvědčuje sdělení žalovaného ve věci realizace přemístění podle dublínského nařízení ze dne 7. 8. 2018, nebo dne 14. 8. 2018, jak je uvedeno ve vyjádření žalovaného. Otázka, ve kterém z těchto dnů došlo k předání žalobce do Polska, je však pro posouzení dané věci nerozhodná.
10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
11. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
12. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 120 dnů.

13. Žalovaný navrhl zastavit řízení o žalobě z důvodu, že zajištění žalobce již bylo ukončeno (žalobce byl v srpnu 2018 předán do Polska), a to dle § 46a odst. 9 zákona o azylu, kde je stanoveno: „*V případě, že je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění nebo o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince ministerstvo neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.*“
14. Jak ovšem vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, vyloučení (faktického) soudního přezkumu lze v případech zajištění podle § 46a zákona o azylu považovat za porušení unijního práva ze strany státu v rozporu s čl. 9 odst. 3, 5 přijímací směrnice, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2018 č.j. 5 Azs 257/2017-32 (ve vztahu k identickému ust. § 172 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, pak obdobné závěry zaujal Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 29. 11. 2017 č.j. 6 Azs 320/2017-20, publ. pod č. 3683/2018 Sb. NSS). Z uvedených důvodů Městský soud v Praze uzavřel, že ani přes ukončení zajištění žalobce před vydáním rozhodnutí soudu (a dokonce i před podáním žaloby) nelze aplikovat ust. § 46 odst. 9 zákona o azylu, protože není možné zastavit řízení o žalobě.
15. Žalobce ve své žalobě namítal, že pozbyl statusu žadatele o azyl ještě před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, z čehož dovodil, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem.
16. Podle § 2 písm. b) zákona o azylu podle tohoto zákona se rozumí žadatelem o udělení mezinárodní ochrany cizinec, který podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany má dále cizinec po dobu běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32 a po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva podle soudního řádu správního, má-li tato žaloba odkladný účinek nebo do vydání usnesení krajského soudu o nepřiznání odkladného účinku, pokud o něj cizinec požádal. Postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany má dále cizinec, který požádal o udělení mezinárodní ochrany v jiném státě, který je vázán přímo použitelným předpisem Evropské unie, a Česká republika jej převzala na své území za účelem posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
17. V § 32 odst. 2 zákona o azylu je stanoveno: „*Podání žaloby podle odstavce 1 má odkladný účinek, s výjimkou žaloby proti rozhodnutí podle § 16 odst. 1 písm. b), d), f) a g), žaloby proti rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, žaloby proti rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany a rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g). O přiznání odkladného účinku podle soudního řádu správního lze požádat pouze společně s podáním žaloby.*“
18. Vzhledem k tomu, že podání žaloby proti rozhodnutí o zastavení řízení dle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nemá odkladný účinek, v projednávaném případě je zřejmé, že žalobce ztratil postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany vydáním usnesení Krajského soudu v Plzni č.j. 60 Az

47/2018-42, kterým dané žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení ze dne 22. 5. 2018 č.j. OAM-72/LE-LE05-P12-2018 nebyl přiznán odkladný účinek. Usnesení Krajského soudu v Plzni č.j. 60 Az 47/2018-42 je datováno dnem 1. 8. 2018, přičemž jak si Městský soud v Praze ověřil dotazem na Krajský soud v Plzni, toto usnesení nabylo právní moci dne 2. 8. 2018.

19. Z uvedeného se podává, že žalobce pozbyl postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany nejpozději dne 2. 8. 2018. Žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o prodloužení doby trvání zajištění dle § 46a odst. 5 zákona o azylu, přitom bylo vydáno až dne 6. 8. 2018 (žalobci doručeno dne 8. 8. 2018), tedy v okamžiku, kdy žalobce neměl postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.
20. V případě žalobce žalovaný vydal rozhodnutí dle § 46a odst. 5 zákona o azylu, jímž prodloužil dobu trvání zajištění stanovenou rozhodnutím vydaným dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Toto ustanovení se týká zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, pročez je zjevné, že vydat rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění dle § 46a odst. 5 zákona o azylu lze rovněž pouze v případě žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Jelikož žalobce v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí tuto podmínku již několik dní nesplňoval, soud uzavřel, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem.
21. Skutečnost, že rozhodnutím vydaným dle § 46a zákona o azylu lze uložit povinnost pouze osobě v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, vyplývá jak ze znění tohoto ustanovení (jakož i systematického zařazení tohoto ustanovení v zákonu o azylu), tak i kupříkladu z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2015 č.j. 44 A 30/2015-16, kde je mimo jiné uvedeno (zvýraznění doplněno Městským soudem v Praze): *„Nevylučuje-li tedy text zákonného ustanovení působení uložené povinnosti i pro dobu, kdy již cizinec není v pozici žadatele o mezinárodní ochranu, pak se logicky nabízí výkladová varianta, podle níž se pozitivní podmínka možnosti uložit opatření podle § 46a zákona o azylu pouze žadateli o mezinárodní ochranu týká pouze okamžiku, kdy je povinnost setrvat v ZZC ukládána, není však již podmínkou, jež by musela být splněna po celou dobu trvání uložené povinnosti setrvat v ZZC.“* V posuzovaném případě se nejedná o situaci, kdy by žalobce pozbyl postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí; naopak, žalobce tento status pozbyl již několik dní před jeho vydáním. V okamžiku vydání rozhodnutí dle § 46a zákona o azylu osoba, jíž je povinnost tímto rozhodnutím ukládána, musí být v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jinak jde o rozhodnutí nezákonné.
22. Z uvedených důvodů soud uzavřel, že žalovaný pochybil, když vydal žalobou napadené rozhodnutí, přestože žalobce v okamžiku jeho vydání nebyl v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany. V posuzovaném případě tak dle závěru zdejšího soudu připadalo v úvahu toliko zajištění žalobce dle § 129 ve spojení s § 125 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.
23. Ze všech shora uvedených důvodů soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost v souladu s § 78 odst. 1 větou první s.ř.s. a současně dle § 78 odst. 4 s.ř.s.

vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je podle § 78 odst. 5 s.ř.s. v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku.

24. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu, a to za náklady na právní zastoupení žalobce výši 6.200 Kč za 2 úkony právní služby (převzetí věci a sepsání žaloby) po 3.100 Kč a související paušální poplatky v celkové výši 600 Kč (2 x 300 Kč) dle §§ 7, 9 odst. 4 písm. d) a 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, po zvýšení o částku, která odpovídá příslušné sazbě daně, ve výši 1.428 Kč dle § 57 odst. 2 s.ř.s., neboť právní zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty. Náklady řízení tak celkem činí částku v celkové výši 8.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. září 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně